

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πειραιάς 26 .01.2006

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

**ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ 2004**

Από τη Γενική Γραμματεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας ανακοινώνονται τα αποτελέσματα της δειγματοληπτικής έρευνας **Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2004** (European Union- Statistics on Income and Living Conditions), με περίοδο αναφοράς **εισοδήματος το έτος 2003**. Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 6.252 νοικοκυριών και σε 13.996 μέλη των νοικοκυριών αυτών ηλικίας 16 ετών και άνω. Ο μέσος όρος ατόμων υπολογίστηκε στα 2,66 μέλη ανά νοικοκυριό.

Α. Αποτελέσματα

Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει:

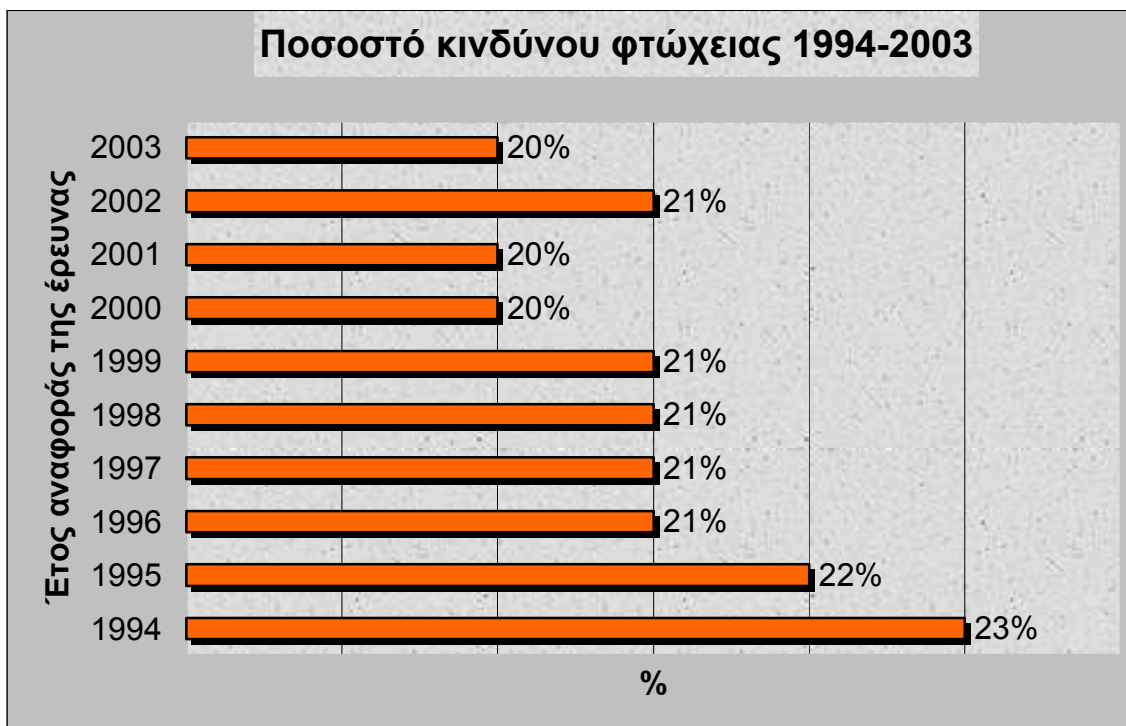
1. Στα 5.300,18 ευρώ, ανά άτομο, το κατώφλι οικονομικής επισφάλειας (φτώχεια)

- Το χρηματικό όριο της φτώχειας ανέρχεται στο ετήσιο ποσό των 5.300,18 ευρώ ανά άτομο και σε 11.130,37 ευρώ για νοικοκυριά με δύο ενήλικους και δύο εξαρτώμενα παιδιά.

2. Μικρή μείωση του κινδύνου οικονομικής επισφάλειας

- Το οικονομικό έτος 2003, το 20% του πληθυσμού της Χώρας μας διέμενε σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα (πριν τις κοινωνικές μεταβιβάσεις και το κόστος στέγασης), ενώ το έτος 2002 το ποσοστό του πληθυσμού ανερχόταν σε 21%. Επισημαίνεται ότι ο παραπάνω δείκτης, υπολογιζόμενος με την ίδια μεθοδολογία, κατά την τελευταία δεκαετία για την οποία είναι διαθέσιμες μετρήσεις, παρουσιάζει σχετική σταθερότητα κυμαινόμενος μεταξύ 20% και 23%.

Γράφημα 1

- Τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας εκτιμώνται σε 848.865 και τα μέλη τους σε 2.113.395.
- Το ποσοστό κινδύνου οικονομικής επισφάλειας, αφού αφαιρεθεί το κόστος στέγασης (ενοίκιο, λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, συντήρηση κατοικίας κλπ.) ανέρχεται σε 27%.
- Το ποσοστό κινδύνου οικονομικής επισφάλειας, πριν από όλες τις κοινωνικές μεταβιβάσεις ανέρχεται σε 39,8%, ενώ όταν περιλαμβάνονται οι συντάξεις σε 22,7%.
- Ο κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας, υπολογιζόμενος με εναλλακτικές διαχωριστικές γραμμές των 40%, 50% και 70% του συνολικού διαθέσιμου διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, ανέρχεται σε ποσοστό 7,5%, 12,8% και 27,6%, αντίστοιχα.

3. Μείωση της οικονομικής ανισότητας

- Ο δείκτης S80/S20, που εξετάζει το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού και το συγκρίνει με το 20% του φτωχότερου, ανέρχεται στο 6,0%. Το 2002 ο δείκτης αυτός ανερχόταν στο 6,6%.
- Ο συντελεστής Gini ⁽¹⁾ υπολογίστηκε σε 33,1 αντί 35,1 το 2002.

⁽¹⁾ Ο συντελεστής Gini ορίζεται ως λόγος των αθροιστικών μεριδίων του πληθυσμού, καταναμημένου ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος προς το αθροιστικό μερίδιο του συνολικού ποσού, που λαμβάνουν και η τιμή του κυμαίνεται από 0 (πλήρης ισότητα) έως 1 (πλήρης εισοδηματική ανισότητα). Αν όλο το εθνικό εισόδημα ήταν συγκεντρωμένο σε ένα άτομο, ο συντελεστής θα ήταν 1, π.χ. αν ο συντελεστής Gini = 0,30 αυτό σημαίνει ότι αν πάρουμε 2 τυχαία άτομα, τότε αναμένουμε ότι το εισόδημά τους θα διαφέρει κατά 30% του μέσου όρου.

4. Διαφοροποίηση του κινδύνου φτώχειας κατά φύλο, ηλικιακή ομάδα και ασχολία και ιδιοκτησιακό καθεστώς της κατοικίας, όπου διαμένει το νοικοκυριό

- Το ποσοστό κινδύνου οικονομικής επισφάλειας είναι υψηλότερο στις γυναίκες (21,1%) σε σχέση με τους άνδρες (18,9%).
- Ο κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας για παιδιά ηλικίας 0-15 ετών (παιδική φτώχεια) ανέρχεται σε ποσοστό 19,7%.
- Ο κίνδυνος φτώχειας για άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών υπολογίζεται σε ποσοστό 28,2%, ενώ για άτομα ηλικίας 16 έως 24 ετών σε ποσοστό 23,5%.
- Οι εργαζόμενοι κινδυνεύουν λιγότερο από τους ανέργους και τους μη οικονομικά ενεργούς (συνταξιούχοι, νοικοκυρές κλπ.). Το ποσοστό οικονομικής επισφάλειας των εργαζομένων ανέρχεται σε 13,1%, ενώ των μη εργαζομένων σε 26,1%.
- Τα νοικοκυριά, που διαμένουν σε ιδιόκτητη κατοικία, απειλούνται από οικονομική επισφάλεια κατά 20,1%, ενώ τα νοικοκυριά που διαμένουν σε ενοικιασμένη κατοικία κατά 19,7%. Αυτό ερμηνεύεται από το γεγονός ότι τα νοικοκυριά που διαμένουν σε αγροτικές περιοχές ενώ έχουν υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης (97%), απειλούνται από τη φτώχεια υπερδιπλάσια του ποσοστού του συνόλου της Χώρας, επειδή στις περιοχές αυτές κατοικούν άτομα ηλικιωμένα με χαμηλό εισόδημα και μορφωτικό επίπεδο χαμηλότερο από τις άλλες περιοχές.
- Ο κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας νοικοκυριών με εξαρτώμενα παιδιά και χωρίς εργαζόμενα μέλη ανέρχεται σε 51,9% του συνόλου των νοικοκυριών αυτής της κατηγορίας, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης για νοικοκυριά χωρίς παιδιά και χωρίς εργαζόμενα μέλη ανέρχεται σε 29,2%.
- Οι αμοιβές των μισθωτών ανδρών υπερτερούν των αντιστοίχων των γυναικών, κατά 10%.

5. Μείωση του βάθους του κινδύνου της φτώχειας

Το βάθος (χάσμα) της φτώχειας, το οποίο αναφέρεται στην εισοδηματική κατάσταση των ατόμων, που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας ανέρχεται στο 24,5%, που σημαίνει ότι πάνω από το 50% των φτωχών κατέχουν εισόδημα μεγαλύτερο από το 75,5% του ορίου της φτώχειας, δηλαδή πάνω από 4.000 ευρώ, ετησίως, ανά άτομο. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2002 ήταν 30,5%.

6. Ο πληθυσμός που διαμένει σε αραιοκατοικημένες περιοχές⁽¹⁾ απειλείται περισσότερο από τη φτώχεια

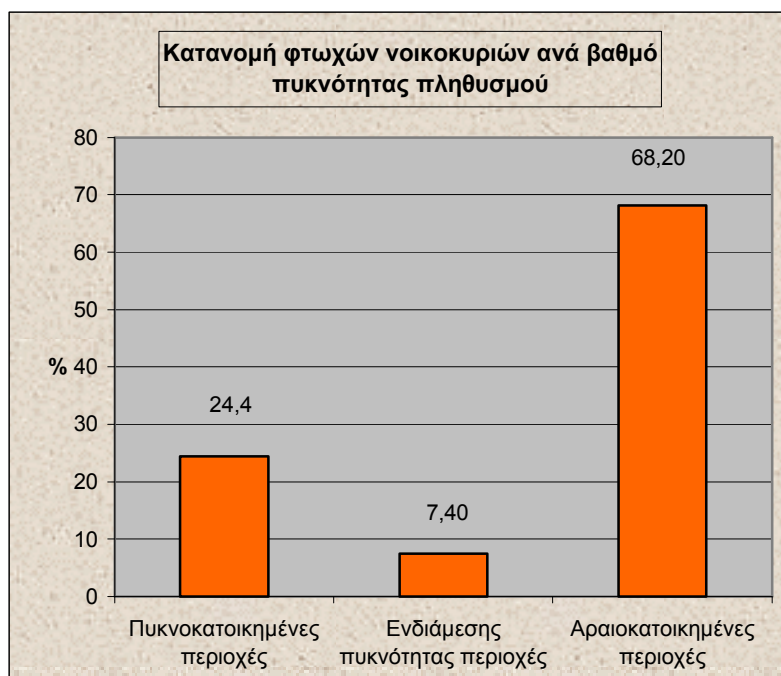
Τα μέλη των νοικοκυριών, που διαμένουν σε αραιοκατοικημένες περιοχές, απειλούνται από τη φτώχεια περισσότερο από αυτά που διαμένουν σε πυκνοκατοικημένες και ενδιάμεσης πυκνότητας περιοχές. Τα ποσοστά κινδύνου οικονομικής επισφάλειας, ανά βαθμό πυκνότητας πληθυσμού, είναι 13%, 25,4% και 41,3% για τις πυκνοκατοικημένες, ενδιάμεσης πυκνότητας και αραιοκατοικημένες περιοχές, αντίστοιχα.

(1) α. Πυκνοκατοικημένη περιοχή : Πρόκειται για περιοχές με πυκνότητα άνω των 500 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο και πληθυσμό, τουλάχιστον, 50.000 κατοίκους

β. Περιοχή ενδιάμεσης πυκνότητας : Πρόκειται για περιοχές με πυκνότητα άνω των 100 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, οι οποίες είτε έχουν συνολικό πληθυσμό, τουλάχιστον, 50.000 κατοίκους είτε γειτνιάζουν με πυκνοκατοικημένη περιοχή.

γ. Αραιοκατοικημένη περιοχή: Πρόκειται για περιοχές που δεν ανήκουν σε καμία από τις προηγούμενες δύο κατηγορίες.

Γράφημα 2

Οι πίνακες 1-4, που ακολουθούν, παρουσιάζουν στοιχεία οικονομικής επισφάλειας ανάλογα με τον τύπο νοικοκυριού, καθώς και την κατανομή του φτωχού πληθυσμού, ανάλογα με τον τύπο νοικοκυριού.

Πίνακας 1. Σχετικός κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας ανάλογα με τον τύπο νοικοκυριού

Τύπος νοικοκυριού	%
Νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα παιδιά (σύνολο)	19,9
Νοικοκυριά με ένα μέλος (σύνολο)	29,2
2 ενήλικοι, και οι δύο ηλικίας κάτω των 65 ετών	14,4
2 ενήλικοι, τουλάχιστον ο ένας 65 ετών και άνω	28,7
Λοιπά νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα παιδιά	14,5
Νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά (σύνολο)	20,1
Μονογονεϊκό νοικοκυριό με τουλάχιστον ένα εξαρτώμενο παιδί	37,6
2 ενήλικοι με ένα εξαρτώμενο παιδί	15,1
2 ενήλικοι με 2 εξαρτώμενα παιδιά	18,5
2 ενήλικοι με 3 ή και περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά	31,5
Λοιπά νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά	26,4

Πίνακας 2. Σχετικός κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας ανάλογα με τον τύπο νοικοκυριού. Κατανομή του φτωχού πληθυσμού

Τύπος νοικοκυριού	%
<i>Νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα παιδιά (σύνολο)</i>	50,0
Νοικοκυριά με ένα μέλος (σύνολο)	10,8
2 ενήλικοι, και οι δύο ηλικίας κάτω των 65 ετών	6,3
2 ενήλικοι, τουλάχιστον ο ένας 65 ετών και άνω	16,5
Λοιπά νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα παιδιά	16,3
<i>Νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά (σύνολο)</i>	50,0
Μονογονεϊκό νοικοκυριό με τουλάχιστον ένα εξαρτώμενο παιδί	3,2
2 ενήλικοι με ένα εξαρτώμενο παιδί	8,5
2 ενήλικοι με 2 εξαρτώμενα παιδιά	24,7
2 ενήλικοι με 3 ή και περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά	1,9
Λοιπά νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά	11,7

Πίνακας 3. Σχετικός κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας ανάλογα με τον τύπο νοικοκυριού. Μονοπρόσωπα νοικοκυριά

Σύνολο	Θήλεις	Άρρενες	< 65	65+
100,00	34,3	19,6	20,6	36,5

Πίνακας 4. Σχετικός κίνδυνος οικονομικής επισφάλειας ανάλογα με τον τύπο νοικοκυριού. Κατανομή του φτωχού πληθυσμού (μονοπρόσωπα νοικοκυριά)

Σύνολο	Θήλεις	Άρρενες	<65	65+
100,00	77,0	23,0	32,1	67,9

7. Ένταση του κοινωνικού αποκλεισμού

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι δείκτες κοινωνικού αποκλεισμού του πληθυσμού της Χώρας, ανά κατηγορία πληθυσμού, δηλαδή στο σύνολό του, στο φτωχό και στο μη φτωχό πληθυσμό. Από τη μελέτη των δεικτών μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι ο δείκτης του κινδύνου της φτώχειας, από μόνος του, δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για την ευημερία αυτών που δεν χαρακτηρίζονται στην έρευνα ως φτωχοί. Δηλαδή, δεν είναι αποκλεισμένος μόνο ο φτωχός, αλλά και εκείνος που είναι εισοδηματικά μη φτωχός, αλλά αποστερείται βασικών αγαθών και υπηρεσιών, όπως η εκπλήρωση βασικών αναγκών, οι συνθήκες στέγασης, η ποιότητα ζωής, η υγεία και η δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, η εκπαίδευση, η αδυναμία αποπληρωμής δανείων ή αγορών με δόσεις, ο βαθμός επιβάρυνσης των δαπανών στέγασης, η ύπαρξη δυσκολιών για να αντεπεξέλθουν σε ορισμένες πληρωμές κ.λπ.

Παρατηρούμε, επομένως, ότι μέρος των μη εισοδηματικά φτωχών μπορεί είναι κοινωνικά αποκλεισμένοι.

➤ Τα νοικοκυριά δηλώνουν οικονομική αδυναμία για:

Εκπλήρωση βασικών αναγκών	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Αντιμετώπιση έκτακτων, αλλά αναγκαίων δαπανών	38,6	60,2	33,1
Πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών	49,9	82,2	41,8
Διατροφή που να περιλαμβάνει κάθε δεύτερη μέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας	10,3	24,7	6,7

➤ Όσον αφορά στις συνθήκες στέγασης, τα νοικοκυριά δηλώνουν ως προβλήματα:

Συνθήκες στέγασης	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Υγρασία στην οροφή, στους τοίχους, σκουφώματα	20,7	31,9	17,9
Διαβίωση σε σκοτεινά δωμάτια	7,7	9,1	7,3
Θόρυβο από τους γείτονες ή το δρόμο (συγκοινωνία, βιομηχανία κ.λπ.)	18,6	14,1	19,7
Περιβαλλοντικά προβλήματα από βιομηχανία ή κυκλοφορία αυτοκινήτων	15,1	10,3	16,3
Βανδαλισμούς και εγκληματικότητα στην περιοχή τους	8,0	5,2	8,7
Δεν υπάρχει λουτρό	2,9	8,1	1,6
Δεν υπάρχει εσωτερική τουαλέτα	4,5	12,2	2,4
Αριθμός ατόμων ανά δωμάτιο	1,4	1,5	1,4
Οικονομική αδυναμία για ικανοποιητική θέρμανση	19,4	36,0	15,3

- Τα νοικοκυριά δηλώνουν ότι η αποπληρωμή δανείων ή αγορών που πραγματοποίησαν, με δόσεις, τα επιβαρύνουν:

%

Αδυναμία αποπληρωμής δανείων ή αγορών με δόσεις	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Πάρα πολύ	6,3	5,5	6,5
Αρκετά	17,1	8,1	19,4
Καθόλου	3,6	1,7	4,1

- Οι συνολικές δαπάνες στέγασης επιβαρύνουν τα νοικοκυριά:

%

Επιβάρυνση δαπανών στέγασης	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Πάρα πολύ	20,7	29,9	18,5
Αρκετά	71,1	63,1	73,1
Καθόλου	8,2	7,0	8,5

- Τα νοικοκυριά, λόγω μη οικονομικής δυνατότητας, δε διαθέτουν:

%

Ποιότητα ζωής	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Έγχρωμη τηλεόραση	0,8	2,4	0,4
Τηλέφωνο	1,1	3,3	0,5
Προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή	17,9	19,7	17,5
Πλυντήριο ρούχων	3,8	9,3	2,4
ΙΧ επιβατηγό αυτοκίνητο	13,5	20,1	11,9

- Τα νοικοκυριά, με το συνολικό μηνιαίο ή εβδομαδιαίο εισόδημά τους, αντιμετωπίζουν τις συνήθειες ανάγκες τους:

Βαθμός δυσκολίας	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Με μεγάλη δυσκολία	15,1	32,3	10,8
Με δυσκολία	31,1	39,8	28,9
Με μικρή δυσκολία	25,1	19,0	26,6
Σχεδόν εύκολα	15,9	7,4	18,0
Εύκολα	11,0	1,4	13,3
Πολύ εύκολα	1,9	0,1	2,4

- Το μέσο ελάχιστο μηνιαίο καθαρό εισόδημα για την αντιμετώπιση των αναγκών των νοικοκυριών της χώρας, κατά δήλωσή τους, είναι:

Ελάχιστο μηνιαίο καθαρό εισόδημα	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Ελάχιστο μηνιαίο καθαρό εισόδημα (σε ευρώ)	1.862	1.236	2.018

- Τα νοικοκυριά δηλώνουν δυσκολίες για να αντεπεξέλθουν στην πληρωμή:

Δυσκολίες για να αντεπεξέλθουν στην πληρωμή παγίων λογαριασμών	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Του ενοικίου της κατοικίας ή της δόσης δανείου κύριας κατοικίας	9,0	11,7	8,3
Των παγίων λογαριασμών (ηλεκτρικού ρεύματος, νερού, αερίου κ.λπ.)	25,5	41,1	21,5
Των δόσεων πιστωτικών καρτών ή δόσεων δανείου για οικιακή, διακοπές κ.ά., ή των αγορών με δόσεις	10,6	9,5	10,9

- Τα μέλη ηλικίας 16 ετών και άνω δηλώνουν ότι η κατάσταση της υγείας τους είναι:

Κατάσταση υγείας	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Πολύ καλή	56,9	46,6	59,5
Καλή	20,9	21,2	20,8
Μέτρια	13,4	18,2	12,3
Κακή	6,3	10,5	5,2
Πολύ κακή	2,5	3,5	2,3

- Τα μέλη των νοικοκυριών της Χώρας, ηλικίας 16 ετών και άνω, δήλωσαν ότι δεν είχαν τη δυνατότητα να επισκεφθούν γιατρό οποιασδήποτε ειδικότητας ή οδοντίατρο για εξέταση ή θεραπεία, λόγω οικονομικών δυσκολιών, μεγάλης λίστας αναμονής, μεγάλης απόστασης από το γιατρό, μη ύπαρξης μέσων συγκοινωνίας, κ.λπ.

Αδυναμία επίσκεψης	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Σε γιατρό οποιασδήποτε ειδικότητας	5,3	8,1	4,3
Σε οδοντίατρο	5,8	8,9	5,3

- Το επίπεδο εκπαίδευσης των μελών ηλικίας 16 ετών και άνω, κατά κατηγορία πληθυσμού είναι:

Επίπεδο εκπαίδευσης	%		
	Σύνολο πληθυσμού	Φτωχός πληθυσμός	Μη φτωχός πληθυσμός
Δεν έχει τελειώσει το δημοτικό	2,9	6,5	2,0
Δημοτικό	36,0	52,1	32,0
Γυμνάσιο	12,5	14,0	12,1
Λύκειο	28,6	20,6	30,6
Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση (ΙΕΚ, ανώτερες σχολές κ.λπ)	4,3	2,8	4,7
ΤΕΙ, ΑΕΙ, Μεταπτυχιακά	15,3	4,0	18,2
Διδακτορικό	0,4	0,0	0,5

B. Ιστορικό και Σκοπός της έρευνας

Η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των νοικοκυριών αποτελεί μέρος ενός κοινοτικού στατιστικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν όλες οι χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντικατέστησε, από το 2003, το Ευρωπαϊκό Πάνελ Νοικοκυριών, προκειμένου να επιτευχθεί η ποιοτική βελτίωση των στατιστικών δεδομένων, που αφορούν στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Βασικός στόχος της έρευνας είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση, κυρίως, με το εισόδημά τους. Η έρευνα αποτελεί τη βασική πηγή αναφοράς των συγκριτικών στατιστικών για την κατανομή του εισοδήματος και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων θεωρείται εξασφαλισμένη, αφού η έρευνα διενεργείται σε όλες τις χώρες-μέλη, με κοινά αποδεκτά ερωτηματολόγια.

Σκοπός της έρευνας είναι να διερευνηθούν ορισμένα κοινωνικο-οικονομικά μεγέθη, που επηρεάζουν τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού. Με τις πληροφορίες που συγκεντρώνονται, η Χώρα μας είναι σε θέση να υπολογίσει και να καταρτίσει τους διαρθρωτικούς δείκτες κοινωνικής συνοχής και να παράγει συστηματικές στατιστικές σχετικά με τις εισοδηματικές ανισότητες, τις ανισότητες στις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Ειδικότερα, από την έρευνα, υπολογίζονται δώδεκα (12) βασικοί δείκτες, από τους δεκαοκτώ (18) δείκτες κοινωνικής συνοχής, που συμφωνήθηκαν στο Laeken του Βελγίου, οι οποίοι αφορούν στη φτώχεια και στην εισοδηματική ανισότητα. Οι δείκτες κοινωνικής συνοχής βοηθούν, επίσης, στη διαμόρφωση και στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής της Χώρας μας.

Γ. Μεθοδολογία μέτρησης της οικονομικής επισφάλειας

Η γραμμή φτώχειας υπολογίζεται με τη σχετική έννοια και ορίζεται στο 60% του διαμέσου ισοδύναμου συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ. Ως συνολικό ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού θεωρείται το συνολικό καθαρό εισόδημα, δηλαδή το εισόδημα μετά την αφαίρεση των φόρων και των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση, που λαμβάνεται από όλα τα μέλη του νοικοκυριού. Αυτή η έννοια του κινδύνου σχετικής φτώχειας (φτωχός σε σχέση με τους άλλους) διαφοροποιείται από την έννοια του κινδύνου της απόλυτης φτώχειας (ο φτωχός στερείται βασικών μέσων επιβίωσης).

Δ. Παρατηρήσεις επί των αποτελεσμάτων

Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με ιδιαίτερη προσοχή, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνουν εισοδηματικές ροές, όπως ιδιοκατοίκηση, παροχές σε είδος, ιδιοκατανάλωση, οι οποίες είναι πολύ αυξημένες στη Χώρα μας. Οι παραπάνω εισοδηματικές συνιστώσες είναι δυνατόν να επηρεάσουν σημαντικά τα αποτελέσματα και να μειώσουν το σχετικό κίνδυνο οικονομικής επισφάλειας πάνω από 2 ποσοστιαίες μονάδες.

Επίσης, για την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων, κατά την ανάγνωση των αποτελεσμάτων της έρευνας, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στον ερευνώμενο πληθυσμό δεν περιλαμβάνονται ομάδες πληθυσμού που, κατά τεκμήριο, είναι φτωχές, όπως άστεγοι, διαβιούντες σε Ιδρύματα, αθίγγανοι κ.λπ.

Δεδομένου ότι οι δείκτες επηρεάζονται σημαντικά από διάφορες υποκατηγορίες πληθυσμού (ηλικιακές κατηγορίες, τύποι νοικοκυριών κ.α.), επισημαίνεται ότι αυτές δεν είναι αντιπροσωπευτικές του συνολικού πληθυσμού της Χώρας στο δείγμα. Μια μεγάλη κατηγορία που επηρεάζει το δείκτη της φτώχειας είναι οι οικονομικοί μετανάστες, κατηγορία που, επίσης, υποαντιπροσωπεύεται.

Τέλος, σημειώνεται ότι μερικές μεγάλες διαφοροποιήσεις (παιδική φτώχεια, βάθος της φτώχειας, οικονομική ανισότητα κ.λπ.), σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αποδίδονται στην αλλαγή της μεθόδου των σταθμίσεων που προτάθηκε από τη Eurostat, καθώς και στη χρησιμοποίηση στις σταθμίσεις στοιχείων πληθυσμού της Απογραφής Πληθυσμού του 2001 με προβολή στο 2004, ενώ στην προηγούμενη έρευνα είχαν χρησιμοποιηθεί στοιχεία της Απογραφής του 2001 χωρίς προβολή στο 2003.

Περισσότερα στοιχεία σχετικά με την έρευνα θα δοθούν στη δημοσιότητα, σύντομα, με το σχετικό ενημερωτικό δελτίο και στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.statistics.gr> (κατηγορία: Στατιστικά στοιχεία / Κοινωνικές Στατιστικές)

Αρμόδιος: Γ. Ντούρος
Τηλέφωνο: 210 4852174
Fax : 210 4852906
E mail : geodouro@statistics.gr